

καὶ ὥχετο αἰφνιῆς ἀπιοῦσα, ἔγκαταλείψασά με εἰς τὸν τόπον ὃσει ἐμβρόνητον. »

Τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος τῆς ἱστορίας τοῦ ποιητοῦ ἐπροξένησε βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τὸ ἀκροστήριον. Οἱ ποιητὴς δὲ λαβὼν τότε τὸν λόγον, ἀπήγγειλεν ἐν εἰδεῖ ἐπιλόγου, διμιλίαν παθητικωτάτην περὶ τῶν τρομερῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀναθεματισμένης φιλαρεσκείας, συνισταμένης εἰς τὴν μαγιὰν τῶν γυναικῶν, ἐν γένει καὶ ἐν μέρει, νὰ βλέπωσιν ἔσωτάς λατρευομένας ἡ θώ ως εἴτε ὑφ' ἐνός, εἴτε ὑπὸ πλειόνων συγχρόνων νέων· ἐλειγυλογήσας τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, διὶ καὶ ἡ μάστιξ αὐτῇ μετά τῆς οὐχ ἡττού τρομερᾶς μάστιγος τῆς πολυτελείας, εἰσήχθη καὶ εἰς τὰ ἀθώα ἡμῶν Ἐλληνικὰ ἥμηρα, καὶ ἐμελλεν αὐτανδρον γὰ σύρη τὸ σκάφος τῆς πολιτείας μας εἰς τὴν ἀβύσσον. Διαρκούσης δὲ τῆς συνεδριάσεως, συνετάχθη τὸ ἀκόλουθον τῆς συζητήσεως πρακτικόν.

« Διὰ πλειονυψηρίας ἐξ ψήφων πρὸς πέντε, ἀπεφασισθη, διὶ ὑπάρχουν γυναικεῖς ἐνάρετοι. »

« Ἄν ήμην παρὼν εἰς τὴν συζητησιν ταύτην κ' ἔγω, η πλειονυψηρία ἀφέντως ζήθελεν αὐξηθῆ διὰ μιᾶς προσέτι ψήφου, τῆς ἴδικῆς μου, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐξῆς ὑποτροπολογίαν. »

« Οὐ καὶ χαριέτως γενομένη ἐρωτοτροπίᾳ, ἀρ καὶ ὀλέθριον πρᾶγμα, δὲν δύναται ὅμως γὰ σκιάσῃ τὴν γυναικεῖαν ἀρετήν. »

Κ. Π.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ.

(Συγγραφὴ Φραγκίσκου Βέϋ, μετάφρασις
Αλεξάνδρου Ιωαννίδου.)

(Συνέχεια, ἵδε φυλ. 92.)

—ο—

« Υπῆρχε ποτε βασιλεὺς τις Ἰσχυρὸς καὶ ἐπίφροδος, σύτινος αἱ μὲν θελήσεις ἀκαταγώνιστοι καὶ ἀπόλυτοι, η δὲ καρδία χάλκινος καὶ η ὡμότης ἀδυσώπητος ἦταν. Ἐφόνευε μετὰ μεγάθης εὐκολίας τοὺς ὑβρίσαντας αὐτὸν η δπωσδήποτε φταρέσκοντας αὐτῷ. Ἐνυμφεύθη δὲ καὶ γυναικας πολλάς, τὰς δποὶας παρέδωκεν ἀλληλοδιαδόχως τῷ δημήῳ, ἀμα ἔπαυτε γὰ εὐχαριστῆται ἐξ αὐτῶν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀνθρωπός τις κατώρθωσε νὰ δελεάσῃ καὶ νὰ δεσμεύσῃ, οὗτος εἰπεῖν, τὴν τίγριν ταύτην, καὶ, περιποιήσας ἔσωτῷ δύναμιν ἰσοτάσιον τῇ τοῦ τυράννου, νὰ βασιλεύῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀποτροπαίου ἐκείνου δεσπότου. Οἱ ηγεμὸν οὗτος ὠνομαζετο Ἐρῆκος, ο δὲ ὑπουργὸς αὐτοῦ ἦν ο καρδινάλιος Wolsey, ἐκ ταπεινοῦ καταγώμενος γένους. Οἱ μόνοι λοιπὸν τοῦ αἰμεδόρου τούτου βασιλέως φίλοις ἦν οι ιδίοις χρεωπώλου.

Ἀνελθὼν τὴν τελευταίαν βαθμίδα τῶν ἀξιῶν, ὑπέρπλουτος καὶ τιμώμενος, ἀντικείμενον κολακειῶν καὶ τρόμου, ο ἀνήσυχος καὶ ὑδυπαθῆς σατράπης οὗτος ἡθέλησε ποτε νὰ προσμηνεύῃ διαμονὴν ἀξίαν οὐχι πλέον διὰ μονάρχην, ἀλλὰ διὰ Θεὸν, σπερ ἐπέτυχεν, ἐὰν πιστεύσωμεν τοὺς ποιητάς διότι καὶ εἰς καιρούς,

ΤΟΜ. Δ'. (Φυλλάδ. 93.)

καθ' οὓς η θρησκεία προεγράφη ὑπὸ τῶν διαταγῶν Ἐρίξου τοῦ Η., δ Γρότιος ἔψαλλεν ἐτὶ ἐν Λονδίνῳ τὴν θεοῖητα τοῦ Wolsey.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων αὐτοῦ διαρδινάλιος ὑπουργὸς συνεκάλεσε τοὺς περιφημοτέρους τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ τοῦ πανεπιστημείου τῆς Παδούας ἱατρούς, οἵτις προσέταξε νὰ ἐρευνήσωσι εἰς διαστήμα μιλίων εἰκοσι περὶ τὸ Λονδίνον, καὶ νὰ εὑρώσιν ἐν αὐτῷ τὴν ὑγειεστέραν θέσιν, τὴν γονιμωτέραν γῆν, ἐκείνην δηλονότι ἐφ' ἧς οἱ ἀνέμοι ἐπέπνεον ἡδεῖς καὶ οἱ χειμῶνες ἤσαν ἡττού δριμεῖς. Οἱ ιατροὶ ἐσκέφθησαν πολυειδῶς ἐπὶ τοῦ σοφαροῦ τούτου ἀντικειμένου, καὶ μετὰ πολλὰς ἀποπείρχς, τὸ σοφὸν τοῦτο σῶμα ἐξελέξατο τὴν ζητηθείσαν θέσιν ἐπὶ τοῦ τιμαρίου τοῦ Hampton, κληροδοτηθέντος ἀλλοτε ὑπὸ τῆς λαίδου Γρέου εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν ἱπποτῶν τοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Ἱεροσολυμίτου.

Ο Wolsey ἡγόρασεν, ο μᾶλλον ἐξεμίσθωσε τὴν περιοχὴν τοῦ Hampton δι' ἐννενεκόντα ἐννέα ἑτη. Καὶ τοιοῦτος εἶναι εἴη καὶ νῦν ὁ τρόπος τοῦ ἀγοράζειν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτη, ἐνθα διηγενεικὴ ἀνάχλησις (retrait lignager) ἐνεργεῖται ἀδιαλείπτως καὶ αἰώνιως. Καὶ αὐτὴ ἡ γῆ τοῦ Λονδίνου, κατὰ τὴν ὑπονοούμενην καὶ φανταστὴν συμφωνίαν, ἀνήκει, λέγουσιν, ὡς Ἰδιοκτησία ὑπὸ ἄλλων καρπουμένη (en une propriété), εἰς τεσσαράκοντα, η πεντήκοντα σίκογενείας. Καὶ ίδού διατί ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν καὶ συντηρητικὴν τῆς ἀριστοκρατίας νομοθεσίαν ταύτην, βλέπει τις καθ' ἐκάστην οίκιας, ἀλληλοδιαδόχως ἀκμαίας καὶ πιπτούσας, καταλαμβανούσας μετὰ ἐναὶ αἰώνα τὰ κτήματα τῶν ἀρχαίων αὐτῶν προγόνων, η ἀποθαλλούσας αὐτά· διότι η συμφωνία λύεται διττῶς ἡ διὰ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς προθεσμίας, η διὰ τοῦ ἀναξιόχρεω τῶν ἐκμισθωτῶν.

Τοιούτον ἔνιμον ὥρειλε μεγάλως νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐμπορίας, συγκεντροῦν εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις τὰς διεθέσεις καὶ τὴν κυκλοφορίαν τῶν κεφαλαίων. Καὶ ἐντεῦθεν προέρχεται ὁ ἀδιέξοδος τῶν διαδικασιῶν λαβύρινθος, τὸ ἀλιτον πολιτικῶν τινῶν δικῶν καὶ ζητημάτων, καὶ η αἰώνιος διάρκεια τῶν συζητήσεων εἰς τὴν κλασσικὴν ταύτην τῶν δικαστηρίων χώρων.

Ἐν τούτοις δ πύργος τοῦ Wolsey αἰωρεῖται, καὶ ἀντὶ ἐνότητος καὶ ἀρχιτεκτονικῆς ἐπιστήμης, αἵτινες συνιστῶσι τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ καταπληκτικὸν δόλον εὐρέος τινὸς παλατίου, δ ἀρχιτέκτων πολλαπλασιάζει τοὺς τείχους, ἐφ' ὧν ἀνεγείρει πύργους, σχεδίαζει ἐπάλξεις καὶ προμαχῶνας, παρενείρει αὐλάς καὶ δώματα φαντασιῶδη καὶ ἐπὶ τέλους ἀποτελεῖ σωρὸν πελώριον ἀνοήτων οἰκοδομῶν, ὑπὸ τῆς γυλπτικῆς τοῦ μεταιώνος πολυποικίλως κεκοσμημένων. Εἶναι ἐμμως ἀληθεῖς, ἵτι εἰς τὸ φαντασιῶδες τοῦτο σχέδιον, η ζωγραφικότης η τὸ θέλγητρον τῆς ποικιλίας ἀναπληροῖ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν νεωτέρων μνημείων.

Ἐξωθεν θεωρούμενον τὸ Hampton παρουσιάζει πανταχόθεν ἀπροσπτους καὶ καταπληκτικάς τινας προσόψεις. Κατὰ τὸν δέκατον ἔκτον αἰώνα τὸ φρούριον τοῦτο εἶχε δύω μόνον αὐλάς, θέαν τιμαριωτικὴν

τιώντι καὶ θελξικάρδιον ἔχούσας. "Εκτοτε δημως πολλὰς ἐλαβε μεταβόλας, μάλιστα ἐπί Γουλιέλου Γ'. διὰ τοῦ ἀρχιεπέκτονος αὐτοῦ Χριστοφόρου Βρέν.

"Έκτελέσας τὰς φαντασιοκοπίας αὐτοῦ, ἔξαντλήσας τὰ μάρμαρα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν τεχνιτῶν, καὶ βυθίσας τὸ ἰδινικὸν αὐτοῦ παλάτιον εἰς δένδρα καὶ ἄνθη πολυειδῆ, δικαρδινάλιος Wolsey, διφίπλουτος οὗτος, ἀνύψων μέχρι μεγαλοφύτας, τὸ αἰσθημα τοῦ εὗ εἶναι καὶ τῆς ὑδυπαθείας, δι Wolsey, δι ἀνθρωπος οὗτος, δ ἄλυπος μέχρι τοῦδε, εἴδεν ἔσωτὸν αἴροντας, καὶ τοι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἔξουσίας αὐτοῦ, καταδικάζομενον εἰς ἐπιθυμίαν τινὰ ἀνέφικτον καὶ εἰς ἀδόν τινα λύπην.

Πανταχοῦ τὸ μεγαλεῖν τοῦ Hampton ἔθαυμάζετο. Ἀπέναντι τοῦ λαμπροῦ τούτου οἰκοδομήματος, τὸ γαλλικὸν Λούθρον ἦν εὔτελης καὶ ταπεινὸς μόνον πύργος. Ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀπάσης πολλοὶ συνήρχοντο ἵνα θαυμάσωτι τὸ ἔξοχον τοῦτο ἰδρυμα, καὶ ἡ φήμη αὐτοῦ ἐγένετο τοσαῦτη, ὥστε ἡρχισε νὰ πληγῶντα τὸ οὖς τοῦ βασιλέως. Ἀλλ' δημως δι βασιλεὺς συνεχάρη τὸν ὑπουργὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκοντίσας ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ζηλίας ὑποκρυπτομένης ἔμπλεον,

— Μέγα τῷ δινι, τῷ λέγει, τὸ σχέδιόν σας, τοῦ ἀνεγείρετε δὲ ἔσωτὸν παλάτιον, εὐτίνος ἡ μεγαλοπρέπεια καὶ δ ὅγκος μηδενίζει τὰς καλλονὰς τῶν βασιλικῶν μου διπλωνὸν . . .

"Ἐξεπλάγη διὰ τὸ ἀπρόσποτον τοῦτο τοῦ βασιλέως συγχαρητήριον" ἐπιτιθείος δημως ὧν εἰς τὸ ἀναγινώσκειν ἐν τῇ τοῦ προστάτου αὐτοῦ καρδία, δι εύνοούμενος ἀπεκρίθη.

— Σκοπὸν προεθέμην νὰ κατασκευάσω οἰκοδομὴν ἀξίαν τῶν μεγαλητέρων τῆς ὑφηλίου βασιλέων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Μεγαλειότης δημῶν ἀξιοῦ δι τὸ ἐπέτυχα, μοι εἶναι, νομίζω, συγχωρημένον νὰ πραγματοποίησω τὸν σκοπόν μου, προσφέρων αὐτῇ τὸ οἰκοδόμημα, ὅπερ δὲ αὐτὴν ἐγένετο.

Τὸ μικρὸν τοῦτο δῶρον διετήρητεν ἐπὶ πέντε ἀκόμη ἔτη τὴν φιλίαν τοῦ μονάρχου καὶ τοῦ εύνοούμενου, διεισδυσαρεστούμενος καὶ βαρέως φέρων τὴν ἐπιδρόην τῆς "Αννης Βολένης, εἰς τὴν τύχην τῆς δοποῖς αἰτογράδως συνετέλεσεν, εἶδε βαθμιδὸν τὰ κτήματα καὶ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ δημευμένην, καὶ, εὐτυχέστερος τοῦ ἔχθροῦ αὐτοῦ, ἔκέπνευσεν ἀθλίως ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν λαϊμητόμον δόδοο.

Βραδύτερον, μετὰ ἔνα καὶ ὥμισυ σχεδὸν αἰῶνα, δ ἔρορος (Surintendant) Τουκετ ἐλειπούχησεν ὡς διμελήτας ν ἀναγνώση μετὰ πρωσοχῆς τὴν ἴστορεν τοῦ καρδιναλίου Wolsey.

Οἱ διάδοχοι Ἐδρίκου τοῦ Η'. εὐχαρίστιας ἐκαλλώπιζον τὸ Hampton Court, διπερ, καὶ τοι ὑπὸ τινῶν ἀφιλοκάλων ἔξειργασμένων κοσμημάτων καὶ ωραιομάτων φαντασίας ἐκδεδιητημένης ποικιλόμενον, διετήρησε μόλιον τοῦτο λαμπροτάτην τὴν θέαν. Ἀναγιωρίζει τις ἐν τῇ οἰκοδομῇ ταύτῃ τὴν γαθικὴν ἔκεινην ἀρχιεπέκτονικήν, τὴν κατὰ τὸν δέκατον ἔκτον αἰῶνα ἐπικρατήσαταν ἐν Αγγλίᾳ, τροποποιηθεῖσαν μὲν, οὐχὶ δὲ καὶ μηδενισθεῖσαν ὑπὸ τῆς πόρρωθεν τῆς "Α-

ναγενήστεως ἐπιδροῦσης. Τὰ ἔπιπλα τοῦ παλατίου τούτου εἶναι λίαν περίεργα, μάλιστα δι κοιτῶν τῆς βασιλίσσης "Αννης, κοσμούμενος ὑπὸ περιέργου τινὸς κλίνης καὶ πολυτελεστάτων παραπετασμάτων, καὶ τὸ ἐστιατόριον, οὗτινος οἱ τοῦχοι καλύπτονται δι ἀρχαῖων καὶ πολυδαπάνων Ἀρρόστιων ὑφασμάτων. Διετηρήθη δὲ ὠστάντως καὶ τὸ σπουδαστήριον καὶ γραφεῖον τοῦ Βολσέου, οὗτινος τὸ ἔδαφος ὥραίσται ὑπὸ ρόδων καὶ κρίνων τεχνιέντως γεγλυμένων.

"Ἐν τις μαχρῆ καὶ ἐσκοτισμένη στοᾶ τῆς οἰκοδομῆς ταύτης εὑρίσκονται αἱ ἐπτὰ εἰκόνες τοῦ Παραθίου, αἱ χρησιμεύσαται ὡς πρωτότυπα εἰς τὴν διακόσμησιν τῶν τοίχων τῆς εἰς Ἀρρός ἐκκλησίας τοῦ Λέοντος Ι'. Τὰ ἔχρωματισμένα σχέδια ταῦτα παριστῶσιν ὑποθέσεις ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων, εἰς μέγεθος ὑπέρ τὸ φυσικόν. Ἡ θαυματοποιὸς Αλεία, Ο Χριστὸς φέρων τὸν ἄγ. Πέτρον, καὶ δι λόγος τοῦ ἄγ. Παύλου εἰσὶ τὰ θαυματιστέρα τῶν ἀριστουργημάτων τούτων.

"Ἐνταῦθα εὑρίσκεται πρὸς τοῖς ἄλλοις περίεργος τις καὶ μοναδικὴ συλλογὴ εἰκόνων τοῦ Holbein, παριστῶσα τὰ κυριώτερα πρόσωπα τῆς αὐλῆς Ἐδρίκου τοῦ Η'. Η στοᾶ τοῦ Hampton-Court σύστα ἡ μεγαλητέρα τῶν τῆς Ἀγγλίας, περιέχει 1027 εἰκόνας παντοίων σχολῶν, ἐν οἷς αἱ ἐπιτηδούτεραι εἰσὶν δι Rabell Ιονδαῖος, ὑπὸ Ρεμβράνδ, καὶ δι ἄγ. Τιγράτιος ὑπὸ Τιτιανοῦ. Υπάρχει δὲ ἐνταῦθα πλήθος θαυμαστῶν εἰκόνων, ὃν τὰ δινόματα ἡδυνάμεθα νὰ καναγωρίσωμεν, ἐὰν εἰχωμεν τὸν πρὸς τοῦτο χρόνον. Ἐπειδὴ δημως οἱ Αγγλοι δὲν ἀγαπῶσι καὶ διλγοροῦσι τὰς ωραίας τέχνας, ἐπισκέπτονται δὲ τὰ μουσεῖα καὶ τὰς στοῖς πρὸς καθησύχασιν μόνον τῆς συνειδήσεως αὐτῶν καὶ δοχὶ ὑπὸ περιεργείας, οἱ φύλακες ἐσυνείθισαν νὰ διάλωσι τοὺς ἐπισκεπτομένους. Φάνεται τῷ δινὶ τοὺς πληρώνει τις διὰ νὰ τὸν διώξωσι ταχύτερον. Ο ζῆλος δημως αὐτῶν ἐθράυσθη κατὰ τῆς παρακοῆς μου καὶ ἀντέταξεν εἰς τὰς ἀδιαχρίτους αὐτῶν παρατηρήσεις τὸ φλέγμα τὸ βρετανικὸν καὶ τὴν ἴσχυν τῆς ἀδρανείας. Κατ' εύτυχίαν δημως ἐδιδάχθησαν φάνεται νὰ σιθωνται τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν, καὶ δὲν μᾶς ἥρπασαν ἀπὸ τοῦ λαμποδάσιου.

Τὸ Hampton-court εἶναι κατάπλεον ἀναμνήσεων. Ἐν αὐτῷ ἐγεννήθη Ἐδουάρδος δ ι'. καὶ ἀπέθανεν ἡ Ιωαννὴ Σεϋμούρ. Η Ἐλισάβετ ἀγαπῶσα τὴν διαμονὴν ταύτην ἔδωκε πολλὰς ἑορτάς. Κάρολος δ Α'. διέμεινεν ἐν αὐτῷ τετράκις καὶ ἐκ περιστάσεως δλεθρίας διότι δ θάνατος κατεδίωκε πανταχοῦ τὸν δυστυχῆ βασιλέα. Ἐν ἐτεί 1625 εῦρεν ἐν αὐτῷ καταφύγιον μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἐδρίετης κατὰ τοῦ λοιμοῦ τοῦ καταμαστίζοντος τὸ Λονδίνον.

Μετὰ ἐξ δὲ ἐτη ἔζητον ἐν αὐτῷ ἀσύλον κατὰ τοῦ ἐπαναστάτους λαοῦ. Ὁδηγηθεὶς ὡς κατάδικος εἰς Hampton-Court ἐν ἐτεί 1647, δ Κάρολος ἐποτίσθη τὸ ποιητήριον τῆς δυστυχίας καὶ τῶν δόρεων, καὶ ἐπὶ τέλους κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ. Ἀλλὰ συλληφθεὶς μετ' δλίγον, ἐφύλαχθη μετὰ περισσοτέρας αὐτηρότητος, καὶ, στε μετέφερεν αὐτὸν ἀπὸ Οὐδινδσρ εἰς Λον-

δένον ήνα δικασθή, διέμεινεν δόδοι πορών μίαν νύκτα εἰς Hampton. Διαρκούστης τῆς δίκης αὐτοῦ κατώχησεν εἰς τὸν Saint-James, ἐνῷ ὁ Κρόμβελ διέμεινεν εἰς τὰ δωμάτια τῶν Σιναρῶν εἰς white-Hall, τὸ θέατρον τοῦτο τῆς τιμωρίας, τόπον ἀπαίσιον καὶ τριπλοὺν μυημένον τῆς ἀστας ας τῶν ἀνθρωπίνων μεγαλείων.

Tὸ Hampton-Court πωλήθεν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας εἰς τὸν John Phelps, ἡγορόσθη αὖθις, ἐν ἔτει 1656, ὑπὸ τοῦ Κρόμβελ, τελέσαντος ἐν αὐτῷ τοὺς γάμους τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἐλισάβετ, καὶ εἰδόντος ἀποθυνθέντον ἐν αὐτῷ τὸ προσφίλες αὐτοῦ τέκνον, τὴν Κλαδόπλιν. Γουλιέλμος δ' Γ'. ἡγάπα νὰ διαιμένη δεῖποτε ἐν αὐτῷ καὶ διέταξε τὴν κατασκευὴν τοῦ ἄλσους καὶ τῶν χήπων. Τελευταῖοι δὲ αὐτοῦ κάτοικοι ἐγένοντο Γεωργίος δ' Β'. καὶ ἡ Καρολίνα, διότι οἱ ἐπόμενοι βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας περιωρίζοντο μόνον εἰς μικράς τινας ἐπισκέψεις.

Tὸ φρούριον τοῦτο ἐλαμπρύνθη ἐπὶ Γεωργίου τοῦ Α'. ἐν τῇ αἴθουσῃ ταύῃ, ἐν ἥσωζονται ἔτι τὰ παράσημα Ἐδρίκου τοῦ Η'. καὶ τοῦ Βολσέου, παρεστάθησαν ἐπὶ τῆς Ἐλισάβετ πολλὰ τοῦ Σεκεσπέρου τραγῳδίαι. Ὁ βασιλεὺς Γεωργίος ἀναμνησθεὶς τούτου, κατά τὸ 1778 ἔπειτα λένθανε τοὺς κωμῳδοὺς αὐτοῦ καὶ αἱ παραστάσεις ἤρξαντο διὰ τῆς τραγῳδίας τοῦ Ἐδρίκου Η. Ἡ τῆς πιώσεως τοῦ Βολσέου!...

Περιεργον δὲ θέαμα! ἐν τῇ οἰκοδομῇ ταύῃ, λειψών τῆς δόξης καὶ μνημείω τῆς παύσεως αὐτοῦ, ἥκουέτο ἀναρχαράζων αὖθις δ' Βολσέου, ὡς ἦχός τῆς φωνῆς αὐτοῦ μετὰ δύο αἰῶνας ἐπανερχομένη. «Μεταξὺ» τοῦ πολυποθήτου μειδιάματος ἐνὸς βασιλέως καὶ τῆς στιγμῆς τῆς πιώσεως ἡμῶν, ἀστραπῆς μόνου μεσολοσεῖ χρόνος, δὲ μετ' αὐτὴν ἐπόμενος κεραυνὸς μᾶς καταβάλλει, ὡς τὸν Ἐωτόρον, αἰώνιως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐλπίδος . . . »

Τοσαύτην δὲ ἡ ἀλήθεια κέκιηται ἵσχυν, καὶ τοιούτος δ' Σεκεσπέρος, ὡς τὸ δράμα τοῦτο παρέστη ἐπὶ τῆς δεσποτικῆς θυγατρὸς Ἐδρίκου τοῦ Η', τῆς Ἐλισάβετ, ἐνώπιον αὐτῆς, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀρχαίων ὑποχριτῶν τῶν νεαρῶν ἔκείνων δραμάτων.

Ἐάν παραιτήσας τὴν αὐλὴν τοῦ Ορολογίου τοῦ Hampton-Court, θεάτρου ἀξίου τῶν ἐπικλήτων τούτων τοῦ παρελθόντος καὶ εἰσέλθης εἰς τοὺς κήπους, τὸ πᾶν ἀλλοιοῦται. Ἡ φύσις εἶναι νεαρά καὶ ζωηροτάτη, τὰ δὲ νέα ἀληθινά μαγικάς ἀποπνέουσιν εὐώδιας. Νομίζεις τις διτὶ εὑρίσκεται εἰς τινὰ Ἐδέμ πρὸς λήθην γενομένην τῶν θλίψεων καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἀγροτικοῦ βίου τέρφεων. Τὰ τείχη καλύπτονται σχεδὸν ὑπὸ ροδῶν, βιγνονιῶν καὶ λάσμων ὑπὸ τὰς οὐέλους ἀπεράντου τινὸς φυτοκομείου περιπατεῖ τις ὑπὸ τὴν σκιὰν ἀναδενδράδος, ήτις ἀναπτυσσομένη ἀπό τινος ὑπερμεγέθους φίλης, κατακαλύπτει ἄπαν τὸ περιπλαισίωμα καὶ ἀποτελεῖ δῶμάν τινα ἔκατον δέκα ποδῶν μήκους. Ἡ ἀμπελος αὐτῇ ἀφ' ἣς ἡ ἀναδενδράς ἔκαλύπτετο, ἡθεὶς ἐπὶ τὴν ἐπεικέφθημεν καὶ διέχυνε εἰς τὴν χλιαράν ἔκείνην ἀτμοσφαίραν εὐώδιας μεθυστικάς καὶ τερψιχρδίους. Παρέχει δὲ αὐτῇ καθ' ἔκαστον ἕτος εἰς τὴν βροιλικὴν τραπεζαν περὶ τὰς 3 χιλιάδας βιτρύων.

'Αλλαχοῦ ἀπαντᾷ τις πορτοκαλεῶνας, ὅγκους ῥοδένδρων δασυφύλλων, φυτοκομεῖα λαμπρότατα, λαβυρίνθους καὶ ὑδάτων πήδακας ζωγραφικωτάτους καὶ ἀντανακλῶντας εἰς τὰ δύο αὐτῶν ἀποτελούμενα ἀργυροειδῆ νάματα κλιδώνας τινας τῶν αἰώνοβιών ἔκεινων δένδρων, δρ' ὅν κατασκιάζονται. 'Ἐν τούτοις δύως, τὰ θυμάτια ταῦτα ἀντὶ εὐχαριστήσεως ἀφίνουσιν εἰς τὴν φαντασίαν ἐντύπωσίν τινα πένθιμον. Σιωπὴ βαθεῖα βιστελεύει ἐν αὐτοῖς· εἰς Ἀγγλος διατρέχουσιν ὡς σκικλι τοὺς ἀνθισμένους τούτους κήπους, ὃν δὲ ἐπικοινωνέος οὐρανὸς οὐδέποτε ἀντανακλᾷ τὸ μειδίχρα. 'Ανεμος δέ τις ψυχρὸς παγώνει, οὗτος εἰπεῖν, τὴν καρδίαν, καθιστᾶς ἀηδὴ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων, καὶ διαβαίνων διὰ τῶν κλαδῶν, προξενεῖ συριγμὸν τινα ἀπαίσιον στεναγμῶν μελαγχολικωτάτων παρεμφερῆ. Εἰς τὰς θέσεις ταύτας, εἰς ἃς τοσαῦτα μυστήρια διερχματίσθησαν, οἱ ἀνήσυχοι συμπατριώται μου ἐνθυμοῦνται μετὰ μελαγχολίας τὸ Φωνταινεβλό, τὸ Συνικλούδ, τὰς Βερσαλλίας, καὶ διμιούσι περὶ τῆς πατρίδος αὐτῶν. Ρίπτων τελευταῖον τι βλέμμα ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων καὶ τῶν ἀνωμάλων προσόψεων τοῦ Hampton-Court φαντάζεται τις, διὶς οἱ βασιλεῖς τῆς χώρας ταύτης ἔτσον πλούτον καὶ θησαυρούς ἀμυδόθους· ἀλλὰ τὸ πλῆθος τῶν ἰδιοτροπιῶν αὐτῶν καταδεικνύει διὶς πολλὰς κατέβαλλον προσπαθείας, ἵνα μὴ πίπτωσιν εἰς ἀκηδίαν· αἰσθανόμενος δὲ δὲ παρατηρητῆς διὶς μόνον τὸ ἀλλόκοτον καὶ τὸ μοναδικόν· ἦ, ὡραῖον ως πρὸς αὐτούς, ἀπέρχεται τῶν μεγάρων καὶ τῶν ἀνακτόρων αὐτῶν μᾶλλον καταπεπληγμένος ὑπὸ τῆς ὑλικῆς ἴσχύος ἢ τοῦ ἀληθοῦς μεγαλείου αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

— 0 —

Ἀγροτικὸς βίος. — Ἀγγελίαι περιφερόμεναι. — Covent-Garden. — Εἰκὼν τῆς βιστελίστης. — Οἱ Γάλλοι ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Lyceum. — Τὰ κατὰ τὴν συνοικίαν τῶν Ἰρλανδῶν. — Περὶ δυστυχίας καὶ ἀθλιότητος ἐν παρδῷ. — Ἐπίσκεψις τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου. — Ο μεγάθηρ καὶ ο Βουβίερος. — Ο Φειδίας καὶ ο λόρδος Ἐλγιν. — Ζυθοποίη Barclay, Perkins καὶ συντροφία.

— Πόσον τὰ ἥθη ὑμῶν εἶναι ἀλλόκοτα! ἔλεγον ἡμέραν τινὰ εἰς μέλος τι τῶν Κοινοτήτων. "Αμαὶ τερψίθυμοι τοῦ ἔαρος καὶ τοῦ θέρους ἡμέραι ἀρχίσωσι νὰ λάμπωσιν· ἀμαὶ τὰ δάση πρωσινίσωσι καὶ ἀνθίσωσιν οἱ λειμῶνες, φεύγετε τότε διὰ τοῦ αὐτῶν ὡς διωχόμενοι ἵνα βιθισθῆτε εἰς τὴν ἀπέραντον ταύτην πόλιν." Επειτα ὅταν οἱ φιλονοπωρίνοι ἀνεμοι καταβάλλωσι τὰ φυλλώματα, διατὰς ἡ βροχὴ καὶ ἡ χιῶν κατακαλύπτωσι τὰς ἑστίας καὶ τὴν πόλιν, διατὰς οἱ διμίχλαι βραχύνωσιν ἐπὶ μᾶλλον τὰς ψυχρὰς καὶ μικρὰς ἔκεινας ἡμέρας, φεύγετε τότε πρὸς τὰ βαθηὶς μοναξίας.

— Εἰσθε σήμερον ἐλεύθερος; μοὶ ἀπεκρίθη εὔτος, μειδίῶν. Καλά, λοιπὸν εἰσθε εἰς τὴν ἔξουσίαν μου.

— Ήμίσειαν ὥραν μετὰ ταῦτα ἡλαύνομεν ἀπὸ ῥυτῆρος ἐπὶ μιᾶς τῶν δυτικῶν διδῶν, καὶ μετὰ τριῶν

ώρων πορείαν σχεδὸν φαντασικήν, κατήλθομεν εἰς τὴν ίσοδόν γοιθικοῦ τίνος οἰκοδομήματος, περιορίζουμένου πανταχόθεν ὑπὸ ἄλλων μικρῶν καὶ διαφόρων οἰκοδομῶν, πυργίων, κωδωνωστασίων κεκαλυμμένων σχεδὸν ὑπὸ πευκῶν, φιλυρῶν καὶ ἐλατῶν τῆς Ἰταλίας. Μετὰ τούς κήπους εἶπετο τὸ ἄλσος διπερ ἐμηκύνετο εἰς ἀπέραντον ἔκτασιν διὰ τῶν πεδίων, τῶν δασῶν, τῶν κοιλαδῶν καὶ τῶν λόφων.

Τὸ ίσογαίον τῆς κατοικίας ταύτης ἀπόθετον ὃν πρὸς τὰς ὑποδοχὰς μόνον, ἢν δραῖσμενον ὑπὸ εὐγενοῦς καὶ ἀφελοῦς ἄμα μεγαλοπρεπείας. Στοά τις ὑπὸ ἔκατον ἑξακισίων εἰκόνων περιφήμων ζωγράφων ποικιλομένη ἀπέληγεν εἰς εἶδός της κοιτῶνος, ἐν ᾧ εὑρίσκοντο πλῆθες σινικῶν κοεμημάτων, καὶ ἀνοιγομένου δι' ὑλοφόρου τινὸς θύρας εἰς φυτώριόν της πλήρες ἑξωτικῶν φυτῶν. Εἰς τὴν πρώτην δροφήν εὑρίσκονται δύω καταλύματα ἐντελῇ, χωρίζομενα ὑπὸ τῆς βιβλιοθήκης περιεχούστης συλλογὴν βιβλίων εἰδικῶν τῆς νομικῆς, τῆς οἰκονομίας, των περιηγήσεων, κτλ...., πρὸς δὲ τὰ ἀριστουργήματα τῆς φιλολογίας τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Παραλείπω δὲ τὴν πολυτέλειαν τῆς διαμονῆς ταύτης, ἡτις μ' ἔξεπληξε τὰ μέγιστα.

— 'Ο ἀγροτικὸς βίος, ἀνεψώντα, ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν ἀρέσκει εἰς ἀπαντάς, καὶ ἐὰν αἱ χρηματικαὶ καταστάσεις τῆς ἡπέρου μᾶς ἵσυγχώρουν τὴν ἐν τῇ ἑξοχῇ πραγματοποίησιν τῶν Ἀραβικῶν μύθων, σᾶς βιβιώ ὅτι ὀλίγον ἥθελομεν αἰσθάνεσθαι τὴν κλίσιν πρὸς τὴν τῶν πόλεων διαμονήν.

— Συνερχόμεθα εἰς Λονδίνον ἔξι ἀνάγκης, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βουλευτικῶν ἐργασιῶν. 'Η κοινωνία ἐκλέγει τὴν ὥραν ταύτην πρὸς τὴν εἰς Λονδίνον διαμονὴν, ποιῶσα τὴν ἀναγκαῖαν πρὸς τὴν εὑδαιμονίαν τοῦ ἐμπορίου, τῆς πολυτελείας θυσίαν ταύτην. Προτιμῶσι δὲ διὰ τὴν διαμονὴν ταύτην τὴν ὥραν τοῦ θέρους, μόνην, καθ' ἥν δύνανται νὰ ἔξελθωσι νὰ κάμωσιν ἐπιτεκέψεις, νὰ τρέξωσιν εἰς τὰ ἄλση, τὰ θέατρα, τοὺς περιέργους κήπους, καὶ τέλος νὰ δείξωσιν ἔσωτοὺς καὶ νὰ ζήσωσιν ἐν ἀλευθερίᾳ. Διαρκοῦντος τοῦ χειμῶνος τὸ Λονδίνον καθίσταται ἀνυπόφορον· διότι ἀνάγκη νὰ κλεισθῇς εἰς τὴν οἰκίαν σου καὶ ἡ ἔλλειψις συνανταροφῆς θέλει σοι φέρει ἀηδίαν τινὰ ἀνυπόφορον. 'Ἐν τούτοις, πιστεύσατε με, δὲν εἰμεθα ἀναίσθητοι καὶ πρὸς τὰς γάριτας τοῦ Θέρους καὶ τῆς ὥρας τῶν ἀνθέων. Αναγκαζόμενοι νὰ ἐρχόμεθα εἰς Λονδίνον κατὰ τὰς ὥρας ἡμέρας ἀπεκατεστήσαμεν περὶ αὐτὸς τὰ ὥραις πάρκα, τοὺς περιέργους κήπους, τὰ τροπικά ταῦτα φυτώρια καὶ τοὺς πήδακας τούτους τῶν ὑδάτων, ἀινια πάντα φέρουσι μέχρι τῶν ἐγκάτων τῆς πόλεως τὰς ἀγροτικὰς καλλονάς.

— Ιδοὺ λοιπὸν ἔνηγρούμενα τώρα εἰς ἐμὲ τὰ θαυμάτια τῶν ἄλσεών σας. 'Ομιλήσατε πρὸς διάγονου περὶ τῆς ἀηδίας ἡγιαντοῦ τὸ Λονδίνον εἰς τὸν κατὰ τὸν χειμῶνα διατρίβοντα ἐν αὐτῷ. 'Ἐν τούτοις αἱ συνανταροφῆι, οἱ χροοί, αἱ συναθροίσεις, αἴτινες ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρόν.

— Προτιμῶμεν τὰς ἐνδελεχεῖς συναθροίσεις, καὶ τὰ συνδιαιτᾶται, τῶν παρ' ὑμῖν δυτικέστων ἐκείνων

συναθροίσεων, ἃς ἀνάγκη νὰ ζητῇ τις μαχράν καὶ μετὰ κόπου, καὶ αἴτινες, δλίγον μόνον διαρκοῦσαι, εἰσὶ μονότονοι καὶ ψυχραί.

— 'Αλλὰ πῶς διάγετε τὰς μαχρὰς νύκτας κατάμονοι καὶ ἔρημοι εἰς τὰς ἑξοχάς σας;

— 'Απ' ἐναντίας, ζῶμεν κοινωνικῶτατα εἰς αὐτὰς, διότι ἔκαστος φέρει μεθ' εαυτοῦ ἄπασαν τὴν συνανταροφῆν αὐτοῦ, τεσπαράκοντα, πεντήκοντα ἡ ἔκατον πρόσωπα, δι' ὃν καταρθοῦται θαυμαστὰ καὶ χαρμόσυνά τις συνδιαίτησις.

— 'Αλλ' ἐὰν ἔκαστος, ως λέγετε, φέρει μεθ' ἔκατον τοὺς φίλους καὶ τὴν συνανταροφῆν αὐτοῦ, ἐπειθύμουν νὰ μάθω ποῦ ἔκαστος εὐρίσκει ἔκείνους, οὓς λαμβάνει μεθ' ἔκατον εἰς τὴν ἑξοχὴν τους;

— Θαυμάζω πόσον αἱ παρατηρήσεις δικῶν μὲ ἀναγκαζούσι νὰ ἀνταπαντῶ!

— Μὴ σᾶς ἔκπληξῃ πωτῶς τοῦτο, διότι τὸ κάμια ἐπίτιθες.

— 'Ο Ἄγγλος εἶναι δλίγον ἄγριος, ἀκοινώτητος, ἀγαπᾶ τὴν ἀπομόνωσιν, ἐνὶ δὲ λόγῳ χαίρει φήμην διάγονον κοινωνικός.

— 'Τὸ γωρίζω ἀλλ' ἃς ἔξακολουθήσωμεν.

— 'Ηξεύρετε . . . ηξέύρετε πρόδηλην τινὰ ἐκ στήθους. 'Ακούσατε λοιπόν. 'Η οἰκία αὕτη, ἡτις τοσοῦτον σᾶς εὐχαριστεῖ, δὲν εἶναι ἐκ τῶν καλλίστων τοῦ κομητάτου ἡμῶν. Αἱ ἀπαύλεις ἡμῶν, καλῶς οὔται διατεθεῖμεναι καὶ πᾶν εἶδος διαχύτεως ψυχικῆς καὶ εὐχαριστήσεως περικλείσουσαι, δύνανται νὰ καταστῶσι, τὸ ὄμολογῶ, διαμονὴ σταθερὰ ἐνὸς ἰδιοκτήτου. Καὶ δύμως τοσάντην ἡ πρὸς τὴν κοινωνίαν ἀγάπην ἡμῶν, ὡς εἰς ἀγοράζομεν τὸ ὀφέλημα τοῦτο, δι' ἔξορίας ἐπιταμήνου ή καὶ δικταμήνου. 'Έκαστος δὲ δὲν κατοικεῖ τὴν ἀγροτικὴν αὐτοῦ ἔπαυλιν εἰμὴ τέσσαρας μόνον καὶ ἔτος ἔθιδομάδας.

— 'Η νυμαδικὴ λοιπὸν αὕτη διάθεσις ἡμῶν εἶναι μεγαλητέρα ἀρ' ὅτι διότι μόνος τὴν νομίζει.

— 'Ἐνταῦθα, ως πανταχοῦ, ἔκαστος ἔχει τοὺς οἰκείους αὐτῷ καὶ φίλους, ἐπιτά ἡ δικτὸς οἰκογένειας, ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολυχρόνιμους. Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς θήρας ὑποθέτω δι τούλαχιστον δικτὸς οἰκογένειαι θέλουσιν ἔλθει ἵνα διαμείνωσι παρ' ἐμοί. Τὴν πρωίαν αἱ κυρίαι θέλουσιν συνεργάζεσθαι, ἀναγινώσκει, μουσουγεῖ, ἐνῷ οἱ ἀνδρες πορεύονται εἰς θήραν ἐλάφων καὶ κεμάδων. 'Ἐὰν δὲ καιρὸς εἶναι καλῶς, αἱ νεάνιδες θέλουσιν ἀκολουθεῖ τὴν θήραν ἐφιπποι. Τὰς δὲ μαχρὰς ἐπέρεας θέλουμεν εὐχαριστῶς διάγει διὰ τινῶν κωμικῶν παρατάσεων, καὶ τοῦ χοροῦ. 'Αλλως τε, τελεία ἐλαυθερία ἐπικρατεῖ μεταξὺ ἡμῶν. Μετὰ ἔνα μῆνα ἀναχωροῦμεν ἐν συιδαρίᾳ, διευθυνόμενοι εἰς τὴν ἔπουλην ἐνὸς ἔξι ἡμῶν, ἔνθα διάγομεν τὸν αὐτὸν βίον. Μετατοῦτα πορεύομεθα ἀλλαχοῦ καὶ αἱ δικτὸς οἰκογένειαι, δις ἐφιλοξένησα κατὰ πρώτον, ἀνταποδίδουσαι μοι τὴν οἰκιεξινείαν, ἐκτελοῦσι κακόποτε περὶ τὸ θέρος τὸν κύκλον τῆς Ἀγγλίας. Καὶ ίδού διατί εἰμεθα δλίγον κοινωνικοῖ.

— 'Ω τοῦ θελξινοστάτου βίου! καὶ διέρχεται παρ' ἡμῖν ως δνειρον. . . .

— Καὶ τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον δὲν ὑποπτευόμεθα ποσῶς τὰς δριμύτερας αὐτοῦ. Παρ' ἡμῖν δὲ τὸ ἀτοπὸν διαγινώσκεται καλλιστα, ἢ ὄφθονία εἶναι μεγίστη, καὶ οἱ νέοι διάγουσιν ἐνταῦθα ἡμέρας ὡν ἀνάμνησιν ἀνεξίτηλον διαφυλάττουσιν. Ἐνταῦθα γενινῶνται καὶ κορυφοῦνται οἱ βαθύτεραι καὶ μεγαλήτεραι συμπάθειαι, καὶ οἱ πλειστοὶ τῶν ὑμενάιων προπαρασκευάζονται. Ὅταν δὲ δύο νέοι, ὅποι ἀμοιβαίας κατέχόμενοι συμπαθεῖας, γνωρίσθωσιν, ἔκτιμηστωσιν ἀλλήλους, καὶ συναναστρέψονται ἀδιαλείπτως κατὰ τὸ διάστημα ἐξ ἡ δικτὸν μηνῶν, δὲν κινδυνεύουσι, νομίζω ποτῶς, ἐὰν τὰ αἰσθήματα αὐτῶν διαμένωσι τὰ αὐτὰ, νὰ κάμωσι κακὴν τὴν ἐκλεγῆν αὐτῶν, ἢ γὰρ ἀποτελέσωσι μετὰ τῆς συζύγου αὐτῶν ὑμέναιον ἀσύμφωνον καὶ κατὰ συγέπειαν δυστυχῆ.

— Ἐπραγματοποιήσατε, βλέπω, τὸ μυθιστόρημα τῆς οἰκογενείας.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

—ο—

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ὑπάρχει πάντοτε κατὰ τῶν γυναικῶν, τῶν εἰς τὴν φιλολογίαν ἀφοσιωμένων, πρόληψίς τις, ἢν δὲν προτιθέμεθα νὰ καταδικάσωμεν ἀλλ' οὐδὲ νὰ ὑπερασπίσωμεν ἐξ ὀλοκλήρου, τὴν ὁποίαν δύναται προσπαθήσωμεν νὰ καταδεῖξωμεν, ἐπειδὴ, ὅχι σπανίως, ἀκούομεν τὴν σήμερον τὸ λεγόμενον, ἢ ἐποχὴ τῷ σφράγει τὸν γυναικῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάνων παρῆλθεν ('). Υπάρχουσιν ἔτι γυναικεῖς σοφαὶ καὶ ἐπιτετηδευμέναις μάρτυρες, διόπει τὸν πόλεμον εἰναι καθαρώτατα διατάσσονται εἰς τὴν αἰλῆσίν του· καὶ ἐξὸν διατάσσονται εἰναι γυνὴ διοκτός μας ἔσται κατὰ τοσοῦτον ἰσχυρότερος, διόπει μας κατὰ τοσοῦτον στερβότερος καὶ εἰλικρινέστερος, καθ' ὅσον ἔχομεν πλειότερον σέβας καὶ συμπάθειαν πρὸς τὸ δυστυχές φύλον, τὸ ἀποπλανώμενον σύτως· θὰ τῷ εἴπωμεν. « Πῶς δύνασαι ν' ἀπαδάλλης τὴν μετριοφρεύην, τὴν πρώτην τῶν ἀρετῶν, δι' ὧν ὁρεῖλεις νὰ στολίζεσαι, τὴν ἡττὸν ἀμφισβίτησμον τῶν χαρίτων σου, ἵνα δημοσιεύῃς τὸ ἀντικείμενον τῆς φιλοδόξου δυνάμεως σου; » Επάγελθε εἰς τὴν οἰκίαν σου, θεον ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἔξεργεσαι· ἐπάγελθε εἰς τεαυτὴν, καὶ μὴ λησμόνη τοῦ λοιποῦ, διτὶ ἡ ἀγαθὴ καὶ ἀπλῆ γυνὴ ἀξίει πλειότερον μας ἀθλίας ποιητρίας. »

Καὶ ταῦτα εἰπόντες διαμαρτυρόμεθα ἐναντίον πάσης ἔνηγήσεως, δυναμένης νὰ μᾶς δώσῃ ὑπονοίας διτὶ ὑποδεικνύομεν βάναυσόν τεια καὶ ἀγροίκον χυδαίότητα. Ή μεγαλοφυία εἶναι ἴσχυς παντοδύναμος εἰς πάντα ἐπιβαλλομένη, διποιούμενης ἀν ἦνται τὸ ἐκλεχθὲν ὅργανον· ἢ μεγαλοφυία εἰς σύδεν ἀποκλειστικῶς ἀνήκει φύλον.

Τίς δε φαντάζεται ποτὲ νὰ φανῇ τραχὺς κατὰ τῆς χάριτος, τῆς εδυτιθησίας, τῆς ποιητικῆς συγκινήσεως, διόπει διμιλοῦσι τὴν φυσικὴν τῶν γλῶσσαν, τὴν τῆς γυναικός; — Οὐδεὶς, ἀλλ' οὐδεὶς διλγώτερον ἡμῶν, βεβαίως. — Ότε φωνῇ τις ἐνθουσιώδης ἐγείρεται ἔκ τινος μέρους, τὴν ἀκούομεν μετὰ εὐτελεῖσθαις προσοχῆς, καὶ τὴν

ἀσπαζόμεθα μετ' εὐγνωμοδύνης. — Εἳνας γυνὴ αὕτη ἦνται γυναικὸς, ἢ προσοχὴ μας διπλασιάζεται καὶ ἀναμιγνύεται μετὰ τῆς θρησκευτικῆς πως καὶ τρυφερᾶς συγκινήσεώς μας, ἡτὶς μᾶς ταράττει μέχρι τῶν μυχῶν τῆς καρδίας μας. Ἐννοεῖται δὲ, διτὶ, διτὶ νὰ μᾶς κυριεύῃ ἡ τοιαύτη συγκινήσης, πρέπει νὰ τὴν ἡσθάνθη κατὰ πρῶτον διποιητής, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἀδιάφορον—ὅστις ἀπαιτεῖ γὰρ τὴν ἐμπνευσην ἐν ἡμῖν:

Si vis me flere, dolendum est
Primum ipsi, ubi.

Τὸ αὐτόματον τῆς δρμῆς, ὃ ἐνθουσιασμὸς εἶναι σὶ πρώτιστοι χαρακτῆρες τοῦ θείου τοῦ ποιητοῦ προορισμοῦ, καὶ δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ μᾶς συγκινήσῃ ἐάν πρότερον δὲν συγκινηθῇ αὐτὸς ἐκεῖ ἵνος, ἐὰν δὲν εἶναι εὐγλωττος ἐν ἀγνοίᾳ του, ἐάν ὑπέκηγε τέλος, ἀδων, εἰς ἐντικτον ἀνάγκην τῆς ποιητικῆς διατάσσεως, ἡτὶς ἡχεῖ τόσον μελῳδικῶς τὴν γλῶσσαν τῆς ἀρδόνος.

Αὐτὶ τούτου, διτὰν βλέπωμεν ισχύν τινα λογοπαικτην, σφετερίζομεν τὸ δύνομα καὶ τὰς ἱδαῖς τοῦ ποιητοῦ, διτὰν βλέπωμεν τινα, εὐερέθιστον ἐξ ἀλλοκότων δρέσσων φειδωλῆς ματαίότητος, διτὶ δύναται νὰ συλλάβῃ ἱδαῖαν πρὸς γεναῖαν φιλοδοξίαν, ν' ἀναβῇ ἐπὶ δικρύβαντος, διτὶ δινομάχη εὐχαρίστως τρίποδα, καὶ νὰ προσπαθήσῃ δλαις δυνάμεις ν' ἀπαγγείλῃ εὐήγχους τινὰς μωρολογίας, θὰ εἰπῶμεν εἰς αὐτὸν καθαρώτατα διτὶ ἀπατᾶται εἰς τὴν αἰλῆσίν του· καὶ ἐξὸν διοτοῦτος εἶναι γυνὴ διοκτός μας ἔσται κατὰ τοσοῦτον ἰσχυρότερος, διόπει μας κατὰ τοσοῦτον στερβότερος καὶ εἰλικρινέστερος, καθ' ὅσον ἔχομεν πλειότερον σέβας καὶ συμπάθειαν πρὸς τὸ δυστυχές φύλον, τὸ ἀποπλανώμενον σύτως· θὰ τῷ εἴπωμεν. « Πῶς δύνασαι ν' ἀπαδάλλης τὴν μετριοφρεύην, τὴν πρώτην τῶν ἀρετῶν, δι' ὧν ὁρεῖλεις νὰ στολίζεσαι, τὴν ἡττὸν ἀμφισβίτησμον τῶν χαρίτων σου, ἵνα δημοσιεύῃς τὸ ἀντικείμενον τῆς φιλοδόξου δυνάμεως σου; » Επάγελθε εἰς τὴν οἰκίαν σου, θεον ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἔξεργεσαι· ἐπάγελθε εἰς τεαυτὴν, καὶ μὴ λησμόνη τοῦ λοιποῦ, διτὶ ἡ ἀγαθὴ καὶ ἀπλῆ γυνὴ ἀξίει πλειότερον μας ἀθλίας ποιητρίας. »

Πιστεύομεν καὶ ἀπεδειξαμεν ἐναργέστατα διτὶ, διτίλος γυναικὸς συγγραφέως δὲν ἔμπειρεχει καὶ διατίδην κάμμιαν σημασίαν γελοίαν ἢ ἀπρεπῆ.

Αὐλλ' ἀς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν πρόληψιν, ήνταν ὑπεμνήσαμεν ἀρχόμενοι τοῦ παρόντος ἀρθρου, ἔνθα παρατηροῦμεν ἀναφανόμενον διπλοῦν ζήτημα.

ά. « Η γυνὴ στερεῖται τινὸς, ὡς γυνὴ, ἐμβαίνουσα εἰς τὸ φιλολογικὸν στάδιον;

β'. « Η γυνὴ ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιδεξιότητα πρὸς καλλιέργειαν τῆς φιλολογίας;

Τὸ πρῶτον τῶν δύο τούτων ζητημάτων εἶναι ὅλως αἰσθηματικὸν, καὶ, ἐάν μᾶς ἡρώτα τις, θήλεαρμεν ἀποκριθῆ, χωρὶς ν' ἀπαιτῶμεν νὰ καταστῇ ἀξιώματη γυνὴ μῆμῶν, διτὶ, διτὶ μῆμᾶς, γυνὴ φιλολόγος δὲν θὰ ἔξισθη διέδεπτο πρὸς μίαν γυναῖκα. Τί εἶναι πραγματικῶς ἢ φιλολόγος γυνὴ, εἰμὴ δργανόν τι μουσικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἡττὸν εὐηγχον, διόπει διπτει εἰς τὸν ἀνεμον ἔλας τὰς ἐντυπώσεις του, λύρα τις τοῦ Αἰόλου, ἐξ τῆς ἑκάστη πνοὴ ἀνέμου παράγει ἴπποτικόν τινα στεναγμόν· ἀς ἔξέλθωμεν τῆς μεταφορᾶς, καρδία τις ἀνέ μαρτιμοντον, ήτις ἔκτιθεται εἰς τὸ κοινὸν διτὶ νὰ τὴν αναγνόσῃ δι τυχών, ὡς βιθλίον τι ἀνοικτὸν, διπερ πᾶς τις ἔχει τὸ δικαιωμα νὰ ἔκρυπτῃ. « Η γυνὴ, τοιχύτην εἰς τὴν ἐνγούσμενη, ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀγαπᾷ καὶ

(*) Les femmes savantes, les précieuses rideuses, κωμῳδίαι τοῦ Μολιέρου.